

Bakalářská práce

Bydlení jako téma filosofie i architektury

Autor: Adam Hron

Vedoucí práce: Ing. arch. Mgr. Marie Pětová, Ph.D.

Posudek vedoucího práce:

Předložená bakalářská práce se – jak již název napovídá – pohybuje na pomezí filosofie a teorie architektury. Snaží se ukázat, v jakém smyslu a proč není „bydlení“ zdaleka jen záležitostí spadající do oboru architektury, nýbrž tématem povýtce filosofickým.

Nejde jen o to, že by „bydlení“, resp. to, co tímto slovem v prvním plánu rozumíme, mělo být zvažováno též z hlediska sociologie, ekonomie atd. Autor se nejprve snaží pochopit, co znamená „bydlet“, v kontextu ontologických úvah Martina Heideggera, který ostatně právě termínem „bydlení“ charakterizuje bytí člověka vůbec. V této části (první kapitola) pracuje kolega Hron pouze s několika vybranými Heideggerovými texty, jimiž jsou přednášky „Budovat, bydlet, myslet“, „Věc“, „Básnický bydlí člověk“ a „Otázka techniky“. Na jejich základě se snaží vysvětlit, jak Heidegger rozumí „bydlení“ a co míní, hovoří-li o „krizi bydlení“. Pokud by mělo jít o samostatnou interpretaci Heideggera, bylo by jistě možné této pasáži leccos vytknout, zejména jistou zlomkovitost a nedostatečné vysvětlení souvislostí. Vzhledem k celkovému záměru práce však lze tento výklad přijmout, byť je místy vytržení některých Heideggerovských motivů z širšího kontextu jeho myšlení na překážku přiměřenému porozumění Heideggerově koncepci. Nicméně pro další postup si kolega Hron vybírá pasáže relevantní a způsob, jakým dále pracuje, odůvodňuje jejich výběr.

V dalších krocích se autor přesouvá na pole teorie architektury. Činí tak prostřednictvím odkazu textu Hanse Sedlmayra „Ztráta středu“. Těžiště práce pak spočívá v úvahách o architektuře, resp. o „krizi architektury“ na základě Heideggerova pojetí bydlení. Kolega Hron vedle sebe staví dva autory – teoretiky architektury, kteří – každý po svém – z Heideggerovy koncepce nějakým způsobem vycházejí či z ní čerpají. Těmi jsou Christian Norberg-Schulz a Karsten Harries. V obou případech se kolega Hron snaží předvést, na co z Heideggerovy koncepce tyto autoři navazují a k čemu pak sami ve svých úvahách o architektuře, resp. její případné krizi, dospívají. Kolega Hron se přitom snaží vyzdvihnout též rozdílný přístup obou autorů, různou metodu, resp. různé akcenty, které sledují a které je na jedné straně vedou k odlišnostem v interpretaci Heideggerových myšlenek, na druhé straně je i limitují.

Na tomto základě se pak v závěru kolega Hron snaží porovnat oba přístupy – tedy Karstena Harriese a Christiana Norberga-Schulze – a posoudit, který je původním Heideggerovým myšlenkám věrnější a přiměřenější. Přes nedostatky, které spatřuje v přístupu Norberga-Schulze, se mu právě jeho způsob využití Heideggerových myšlenek v teorii architektury zdá nosnější.

K jednotlivým pasážím práce můžeme mít jistě věcné výhrady. Bylo by možno diskutovat o některých dílčích problémech ve výkladu Heideggera i obou teoretiků

architektury. Nicméně pokud jde o celkové porozumění citovaným autorům, je po mém soudu v pořádku. Pro bakalářskou práci si kolega Hrom zvolil poměrně obtížné téma, nicméně zhostil se ho, domnívám se, dobře. Prokázal, že dovede pracovat a porozumět jak velmi obtížným filosofickým textům, tak sledovat jejich další interpretace a využití na poli teorie architektury, přičemž docela dobře ukázal některé limity těchto interpretací. To je výkon, který není na úrovni bakalářských prací zcela běžný. Navíc je z práce zřejmý osobní zájem a zaujetí jak pro architekturu, tak filosofii. Pohybovat se na pomezí dvou disciplín není jednoduché, přesto se to kolegovi Hronovi docela dobře podařilo.

Z výše uvedených důvodů hodnotím předloženou práci jako výbornou a přesto, že by bylo možné k ní mít některé dílčí výhrady, navrhuji ji ohodnotit jako výbornou.

V Praze dne 15. 8. 2014

Marie Pětová